Тема: Колективне укладання переліку часто вживаних слів, у наголошуванні яких трапляються помилки. Повторювання скоромовок, використання артикуляційних вправ

Мета: предметні компетентності: *поглибити* знання учнів про наголос; *формувати* вміння правильно наголошувати слова; *навчити* учнів користуватися словником наголосів; **ключові компетентності**: *розвивати* логічне мислення; удосконалювати навички швидкого, свідомого читання; **загальнолюдські**: *виховувати* культуру усного мовлення.

Тип уроку: вивчення нового матеріалу

Обладнання: дидактичний матеріал, скоромовки

Хід уроку

І. Організаційний момент

Вчитель: Нумо, діти, підведіться!
Всі приємно посміхніться.
Продзвенів уже дзвінок,
Починаємо урок!

ІІ. Перевірка домашнього завдання

Пригадаймо, що таке транскрипція.

Веселяться, веселий, джерела, в'ються, танцюють.

ІІІ. Мотивація навчальної діяльності. Оголошення теми та мети уроку

- Яким повинен бути урок? (Повчальний, гарний, змістовний, продуктивний, цікавий, веселим, світлим, проблемним…).

А які діти повинні бути на уроці?

У - уважними
Р - розумними
О – організованими
К – комунікабельними.

Отже, якщо ви будете такими ми разом проведемо цікавий, творчий, продуктивний урок, на якому зуміємо створити ситуацію успіху. Щоб наша праця була успішною слід дотримуватися таких правил, пригадаймо їх.

- Правило піднятої руки.
- Дружня співпраця у групах.
- Уважно слухати пояснення вчителя і учнів.
- Активно та творчо працювати**.**

IV. Формування нових знань та вмінь

Вправа 227 (усно)

Проговорювання скоромовок

Дзижчить над житом жвавий жук, бо жовтий він вдягнув кожух.
Ой був собі коточок, украв солі клубочок та й сховався в куточок.
Ой, збирала Маргаритка маргаритки на горі. Розгубила маргаритки Маргаритка у дворі.
Кричав Архип, Архип охрип, не треба Архипу кричати до хрипу.
Хитру сороку спіймати морока, а на сорок сорок - сорок морок.

Бесіда

Пригадаймо, що таке наголос?
Як його визначати?
Назвіть слова, у яких часто робимо помилку при наголошуванні.
Наголос у словах української мови є властивістю частини слова – складу. **Наголос вказує на склад**, який виділяється під час вимови слова..

асиметрІя	*вітчИм*	*дочкА (але дОнька)*
борОдавка	*граблІ*	*заіржАвіти*
бюлетЕнь	*горошИна*	*зубОжіти*
вимОга	*грОшей*	*діалОг*
вимОва	*дІтьми*	*каталОг*
вИпадок	*довІдник*	*квартАл*

кропивА
кУрятина
мАркетинг
ненАвидіти (ненАвисть, ненАвисний)
одноразОвий
Олень
отАман
перЕпис
псевдонІм
рАзом
серЕдина
симетрІя
спИна
фартУх
фенОмен
цемЕнт
цЕнтнер
чорнОслив

***

Для зручності також таблиця з наголосами на складах:

1-й	2-й	3-й	4-й
вАги	абО		
вИпадок	алЕ		
вІльха	арАхіс	бюлетЕнь	
вчЕння	борОдавка	верблюдИця	
гЕтьман	визвОльний	гастронОмія	
дАно	вітчИм	горілИць	
дОнька, дОньчин (але дочкА, доччИн)	вперЕміш/ж	горошИна	безготівкОвий
	всерЕдині	двоскладОвий	безперестАнку
жАлісливий	гуртОжиток		
зрУчний	данИна	диспансЕр	буржуазІя
кАмбала	допІзна	джентльмЕн	ветеринАрія
кИшка	експЕрт	докумЕнт	дешевинА
кОлія	жадАний	жалюзІ	медикамЕнт
кОсий	житлО	запитАння	нафтопровІд
нІздря	індУстрія	інженЕрія	начистотУ
Оцет	іржАвіти	інструмЕнт	невитравнИй
пОмилка (рідше – помИлка)	квартАл	каталОг	неврастенІя
прИщіпка	надлИшок	металУргія	недовіднИй
рИнковий	отАман	некролОг	сирокопчЕний
рАзом	позАторік	низинА	щодобовИй
рУно	промІжок	перелЯк	
спИна	пулОвер	псевдонІм	
стАтуя	серЕдина	симетрІя	
фОльга	тризУб	соломИнка	
фОрзац	цемЕнт	урочИстий	
цЕнтнер	ціннИк		
щИпці	чорнОслив		
Яловичина	чорнОзем		

Запам’ятати також потрібно слова <u>з подвійним наголосом</u>:

пОмИлка, зАвждИ, назАвждИ, правОпИсний, прОстИй, слІзьмИ, рОзбІр, АлфавІт, веснЯнИй, доповІдАч, зАвждИ, дОговОру, жАлібнИй, м ‘Я’зовИй, пЕрвІсний, перЕстАрок, пОмИлка, прОстИй, тАкОж.

<u>Колективно скласти перелік слів, у наголошуванні яких часто трапляються помилки, та записати його у зошит</u>.

V. Підсумки уроку

- Що таке наголос?
- Скільки складів у слові може бути наголошених?
- Назвіть слова з подвійним наголосом.

V. Домашнє завдання

Вивчити 2 скоромовки
Вправа 229 (2 пис)

Дзижчить над житом жвавий жук, бо жовтий він вдягнув кожух.
Ой був собі коточок, украв солі клубочок та й сховався в куточок.
Ой, збирала Маргаритка маргаритки на горі. Розгубила маргаритки Маргаритка у дворі.
Кричав Архип, Архип охрип, не треба Архипу кричати до хрипу.
Хитру сороку спіймати морока, а на сорок сорок - сорок морок.

Дзижчить над житом жвавий жук, бо жовтий він вдягнув кожух.
Ой був собі коточок, украв солі клубочок та й сховався в куточок.
Ой, збирала Маргаритка маргаритки на горі. Розгубила маргаритки Маргаритка у дворі.
Кричав Архип, Архип охрип, не треба Архипу кричати до хрипу.
Хитру сороку спіймати морока, а на сорок сорок - сорок морок.

Дзижчить над житом жвавий жук, бо жовтий він вдягнув кожух.
Ой був собі коточок, украв солі клубочок та й сховався в куточок.
Ой, збирала Маргаритка маргаритки на горі. Розгубила маргаритки Маргаритка у дворі.
Кричав Архип, Архип охрип, не треба Архипу кричати до хрипу.
Хитру сороку спіймати морока, а на сорок сорок - сорок морок.

Дзижчить над житом жвавий жук, бо жовтий він вдягнув кожух.
Ой був собі коточок, украв солі клубочок та й сховався в куточок.
Ой, збирала Маргаритка маргаритки на горі. Розгубила маргаритки Маргаритка у дворі.
Кричав Архип, Архип охрип, не треба Архипу кричати до хрипу.
Хитру сороку спіймати морока, а на сорок сорок - сорок морок.

Дзижчить над житом жвавий жук, бо жовтий він вдягнув кожух.
Ой був собі коточок, украв солі клубочок та й сховався в куточок.
Ой, збирала Маргаритка маргаритки на горі. Розгубила маргаритки Маргаритка у дворі.
Кричав Архип, Архип охрип, не треба Архипу кричати до хрипу.
Хитру сороку спіймати морока, а на сорок сорок - сорок морок.

Дзижчить над житом жвавий жук, бо жовтий він вдягнув кожух.
Ой був собі коточок, украв солі клубочок та й сховався в куточок.
Ой, збирала Маргаритка маргаритки на горі. Розгубила маргаритки Маргаритка у дворі.
Кричав Архип, Архип охрип, не треба Архипу кричати до хрипу.
Хитру сороку спіймати морока, а на сорок сорок - сорок морок.

Дзижчить над житом жвавий жук, бо жовтий він вдягнув кожух.
Ой був собі коточок, украв солі клубочок та й сховався в куточок.
Ой, збирала Маргаритка маргаритки на горі. Розгубила маргаритки Маргаритка у дворі.
Кричав Архип, Архип охрип, не треба Архипу кричати до хрипу.
Хитру сороку спіймати морока, а на сорок сорок - сорок морок.

Дзижчить над житом жвавий жук, бо жовтий він вдягнув кожух.
Ой був собі коточок, украв солі клубочок та й сховався в куточок.
Ой, збирала Маргаритка маргаритки на горі. Розгубила маргаритки Маргаритка у дворі.
Кричав Архип, Архип охрип, не треба Архипу кричати до хрипу.
Хитру сороку спіймати морока, а на сорок сорок - сорок морок.

Дзижчить над житом жвавий жук, бо жовтий він вдягнув кожух.
Ой був собі коточок, украв солі клубочок та й сховався в куточок.
Ой, збирала Маргаритка маргаритки на горі. Розгубила маргаритки Маргаритка у дворі.
Кричав Архип, Архип охрип, не треба Архипу кричати до хрипу.
Хитру сороку спіймати морока, а на сорок сорок - сорок морок.

[деревйаний], [зерно], [довге^{и}н’кий], [ди^{е}ветс’а], [гостре^{и}н’кий], [ле^{и}шайу]

бородавка
бюлетень
вимога
вимова
випадок
дочка
запитання
каталог
квартал
кропива
ненавидіти
олень
одинадцять
помилка
псевдонім
разом
спина
урочистий
фольга
форзац
чотирнадцять
чорнослив